

© Traducerea și permisiunea pentru republicare au fost oferite de către Teodor Papuc în scopul includerii sale în baza de date HUDOC a Curții.

© The present text and the authorisation to republish it were granted by Teodor Papuc for the purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées par Teodor Papuc à son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

ATV Zrt v. Ungaria - [61178/14](#)

Hotărârea din 28.4.2020 [Secția a IV-a]

Articolul 10

Articolul 10-1

Libertatea de exprimare

Companie TV căreia i s-a interzis să descrie un partid politic ca fiind de „extremă dreapta”, pe baza aplicării imprevizibile a unei interdicții legale privind comunicarea „opiniilor” care le aparțin cititorilor: *încălcare*

În fapt - Secțiunea 12 din Legea presei interzicea comunicarea „opiniilor” cititorilor. Compania reclamantă era proprietara unui canal de televiziune despre care s-a constatat că a încălcat Legea, descriind într-un program de știri partidul politic *Jobbik* ca fiind de „extremă dreapta”. Acestea i s-a interzis să repete declarația. Compania reclamantă a atacat fără succes interdicția în instanță, susținând că termenul „extremă dreapta” era utilizat pe larg în privința *Jobbik*, că avea o bază științifică în științele politice și sociale și că reflecta poziția *Jobbik* în Parlament.

În drept - Articolul 10: Problema dominantă a cazului nu consta în caracterul suficient de previzibil al secțiunii 12 a Legii presei, de principiu, în special în utilizarea termenului „opinie”, ci în faptul că, atunci când a publicat declarația care conținea sintagma „extremă dreapta”, compania reclamantă știa sau trebuia să știe că expresia ar constitui o „opinie” în acele circumstanțe.

Problema unei așteptări rezonabile privind abordarea tribunalelor naționale era strâns legată de necesitatea într-o societate democratică a interzicerii utilizării sintagmei „extremă dreapta” în cadrul unui program de știri, în acele circumstanțe și în lumina scopului legitim urmărit prin restricție.

Noțiunea de „opinii” din secțiunea 12 a Legii presei părea să fie foarte extinsă, acoperind toate tipurile de adjective. Având în vedere lipsa de precizie din legislație, tribunalele naționale trebuiau să asigure faptul că prevederea contestată viza doar expresiile care puteau să deranjeze prezentarea echilibrată și imparțială a chestiunilor de interes public și care puteau fi restricționate în mod justificat, și că aceasta nu avea să se transforme într-un instrument de suprimare a libertății de exprimare, acoperind activități și idei protejate de articolul 10.

Pe parcursul procedurilor, tribunalele naționale au sugerat diferite elemente de analiză pentru a decide natura sintagmei imputate. Guvernul nu a demonstrat nici existența unei practici obișnuite. Starea de lucruri crea dubii despre așteptarea rezonabilă privind interpretarea oferită de tribunalele naționale de nivel superior în cazul companiei reclamante – și anume că o declarație care conținea sintagma „extremă dreapta” constituia o opinie.

Mai important, nu a existat niciun indiciu că tribunalele naționale au încercat să analizeze, atunci când au evaluat natura noțiunii imputate, dacă legislația urmărea să promoveze prezentarea echilibrată a știrilor. Deși Curtea Constituțională a făcut trimitere la dreptul publicului la informații care reflectă faptele și care sunt nepărtinitoare, atunci când a ajuns la soluția sa, ea a constatat, pur și simplu, că opinia publică putea fi influențată prin utilizarea unui adjectiv, fără a demonstra dacă în circumstanțele cazului, sintagma precisă în discuție putea afecta prezentarea echilibrată a unei chestiuni de interes public.

Curtea a constatat ponderea argumentului mai general al companiei reclamante prezentat în fața tribunalelor naționale, potrivit căruia partidele politice erau caracterizate în mod frecvent prin

adjective (partidul verde, partidul conservator și așa mai departe), și că acest fapt se referea doar la obiectivele și programele lor politice și nu constituia o opinie sau o judecată de valoare, aptă să creeze vreo preferință în rândul audienței.

Compania reclamantă s-a mai bazat pe circumstanțele factuale ale cazului, și anume pe faptul că sintagma disputată a fost exprimată în legătură cu o demonstrație provocată de un comentariu antisemit aparținând unui membru al *Jobbik*. În aceste circumstanțe, Curtea a reținut că asemenea elemente factuale erau relevante pentru argumentul că sintagma „extremă dreapta” nu viza evaluarea comportamentului cuiva în termenii moralității sale ori un sentiment personal al comunicatorului, ci poziția unui partid în cadrul spectrului politic, în general, și în cadrul Parlamentului, în particular. Totuși, tribunalele naționale nu au avut în vedere circumstanțele din jurul informațiilor care alcătuiau obiectul reportajului. În schimb, Curtea Constituțională a reținut că prevederile Legii presei nu impuneau ca o opinie să aibă o bază factuală, considerând implicit ca irelevantă orice apărare a companiei reclamante bazată pe veridicitatea și corectitudinea factuală a sintagmei utilizate.

Având în vedere abordările divergente ale tribunalelor naționale în diferențierea faptelor de opinii, în scopul prevederilor relevante ale Legii presei și în circumstanțele cazului, compania reclamantă nu putea prevedea că expresia „extremă dreapta” va fi calificată ca o opinie. Ea nu putea prevedea nici că interzicerea utilizării acesteia în cadrul unui program de știri va fi necesară pentru a proteja prezentarea nepărtinitoare a informațiilor. Prin urmare, restricția impusă companiei reclamante privind utilizarea sintagmei imputate a constituit o ingerință disproporționată în dreptul ei la libertatea de exprimare.

Concluzie: *încălcare* (unanimate).

Articolul 41: Constatarea existenței unei încălcări a reprezentat o satisfacție echitabilă suficientă în privința prejudiciului moral suferit.

(Vezi și: Opinia Comisiei de la Veneția privind legislația din domeniul presei (Legea CLXXXV privind serviciile media și mass-media, Legea CIV privind libertatea presei și legislația privind impozitarea veniturilor obținute din publicitate de către mijloacele media) din Ungaria (CDL-AD(2015)015).